

Klima-lavbundsprojekt Langstrup Mose

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Statusmøde for lodsejere den 17. august 2023

v/Lise Vølund, Naturstyrelsen, Nordsjælland.

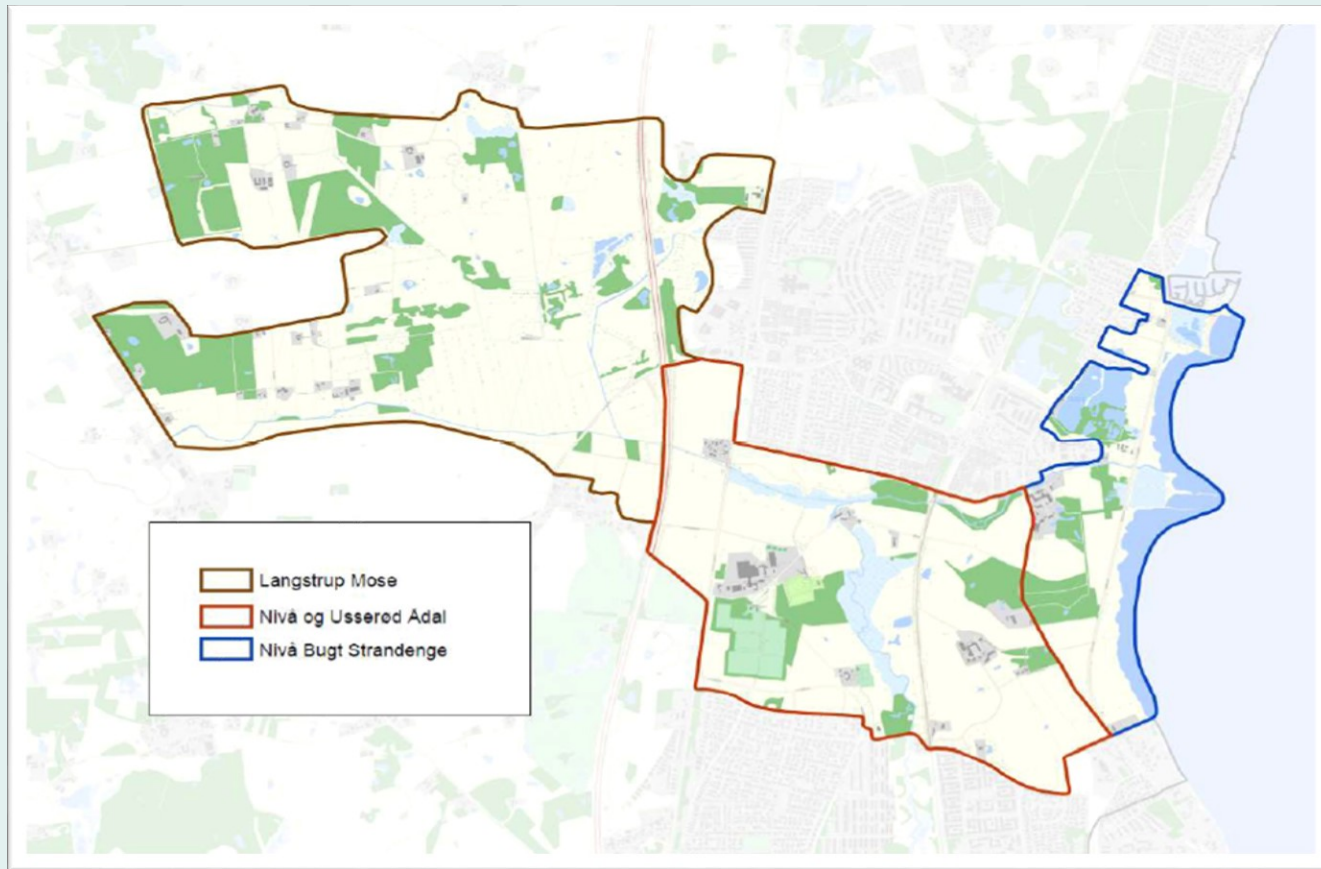
Program

- Kl. 17.00-17.05** **Velkommen og baggrund for mødet** v. projektleder Ronja Pedersen og teamleder Karen Tommerup, Fredensborg Kommune.
- Kl. 17.05-17.20** **Status for Klima-lavbundsprojekt** v. projektleder Lise Vølund, Naturstyrelsen.
- Kl. 17.20-17.35** **Resultater fra jordfordeling** v. jordfordeler Jens-Ove Bisgaard, Landbrugsstyrelsen.
- Kl. 17.35-18.00** **Spørgsmål om klima-lavbundsprojektet**
- Kl. 18.00-18.30** **Pause** med sandwich samt ankomst for de øvrige lodsejere i Nivå Engfjord

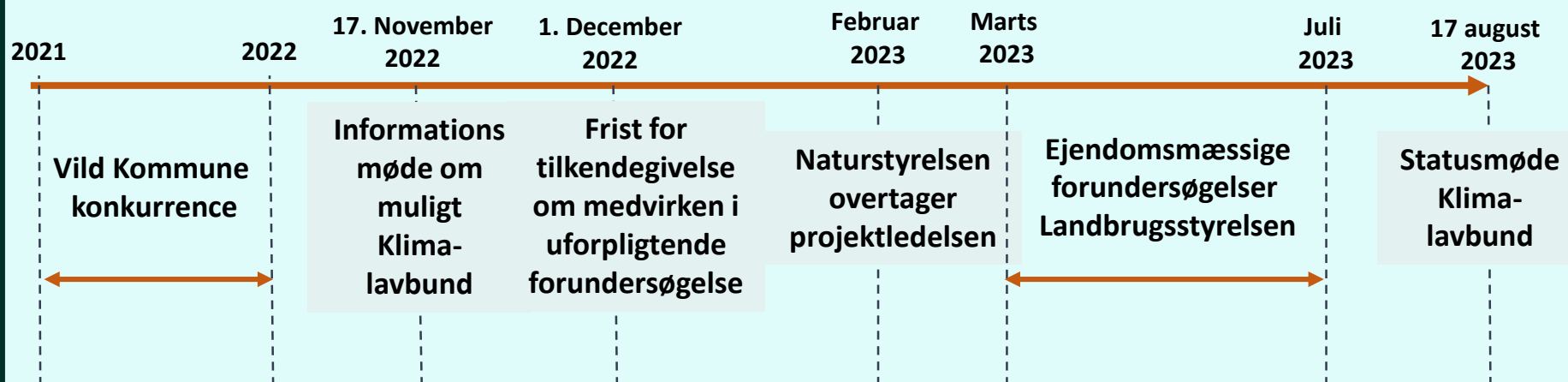

Nivå Engfjord - Vision

Baggrund og processen frem til nu

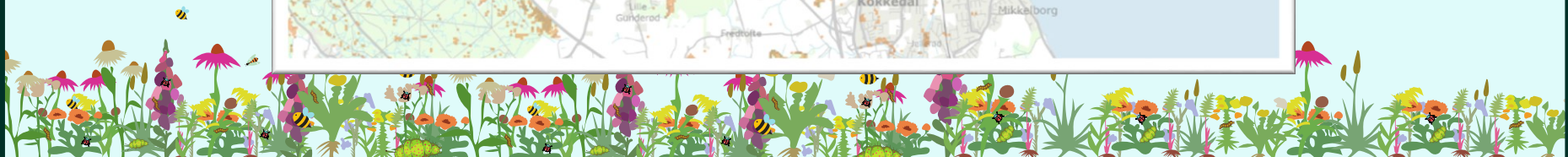
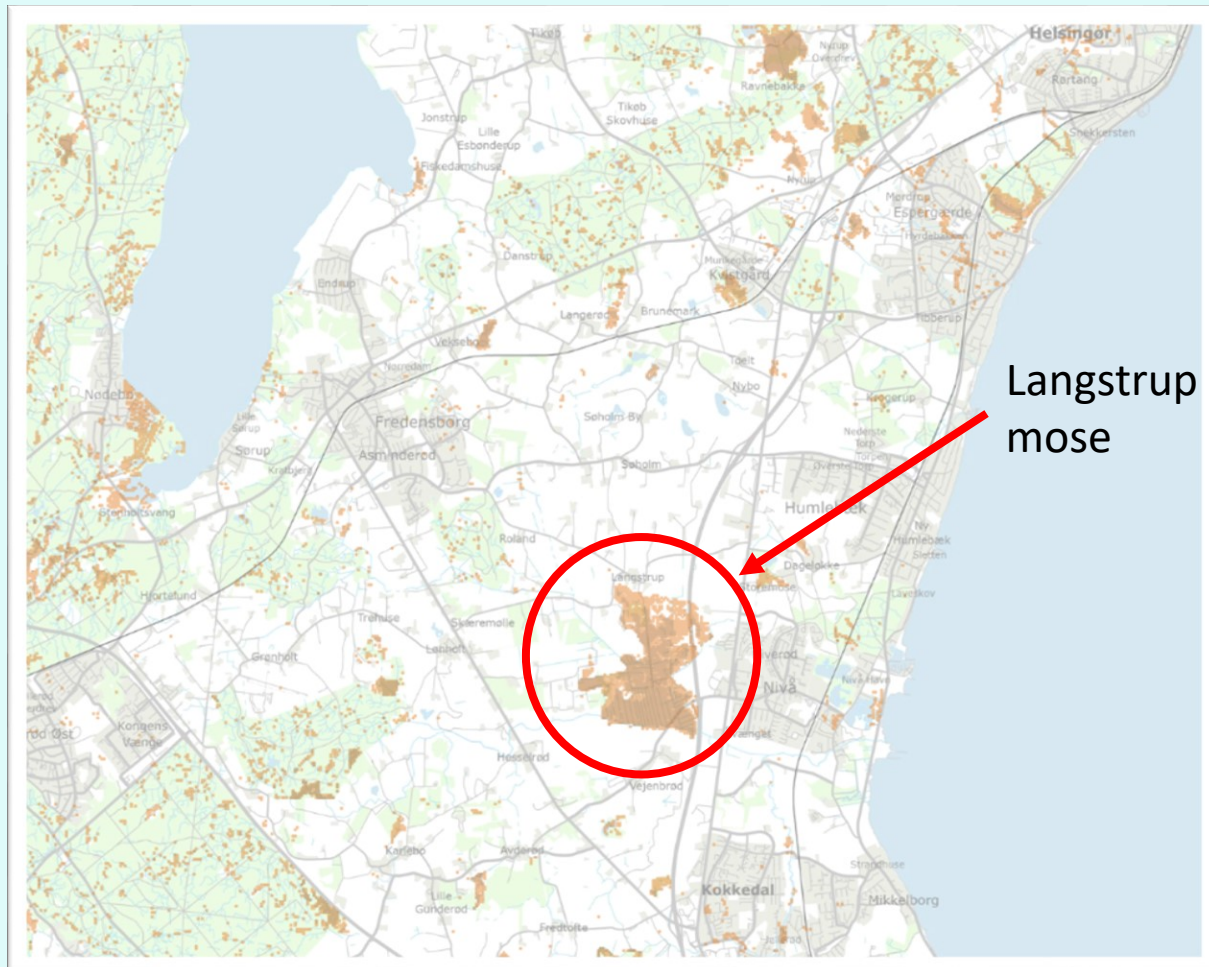
**FREDENSBORG
KOMMUNE**

Visionen om Nivå Engfjord

Langstrup Mose – Kulstofholdig jord

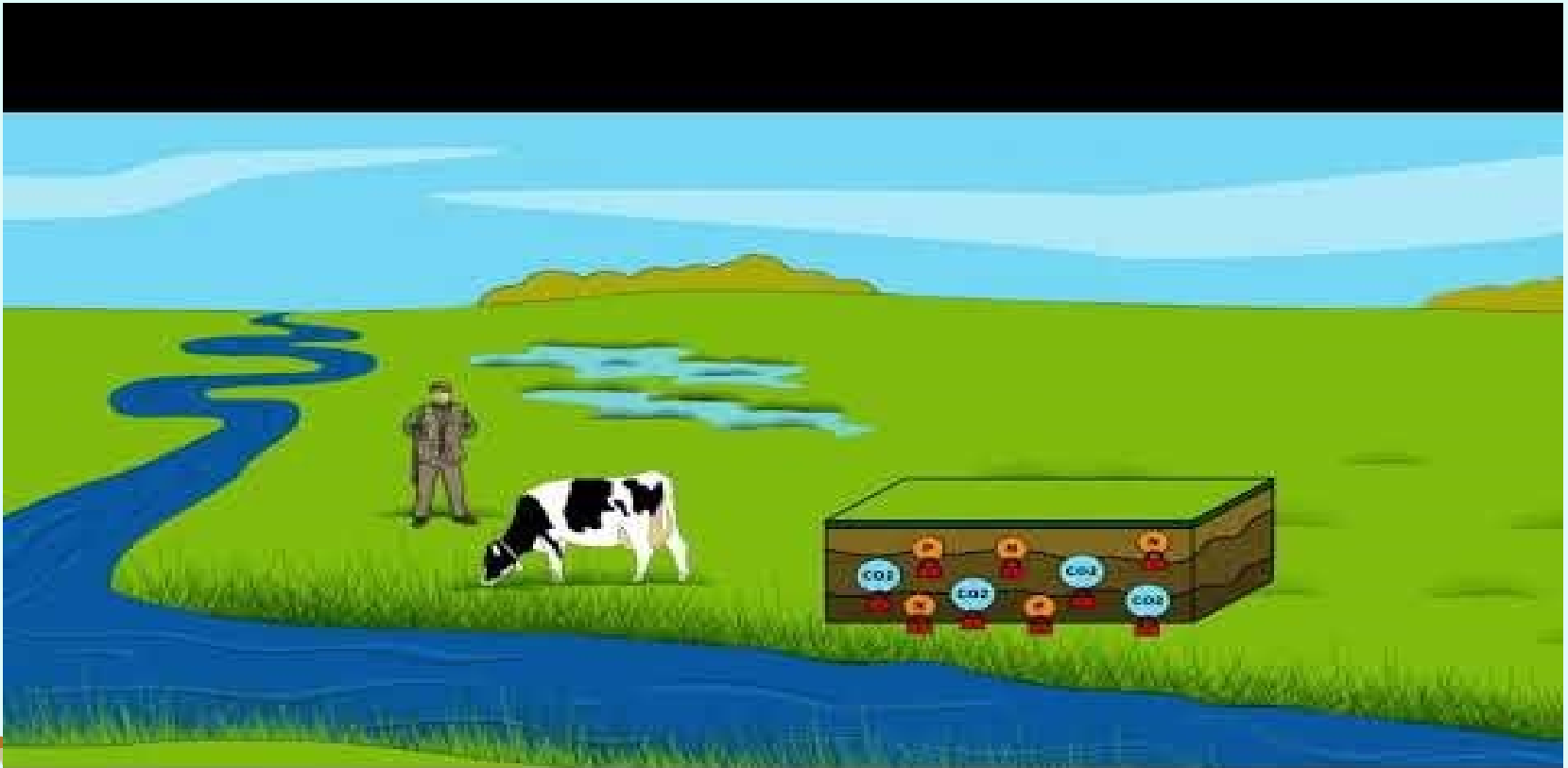

Frivillig deltagelse

- Samarbejde mellem Lodsejere, Naturstyrelsen, Landbrugsstyrelsen og Kommunen

Målet om at reducere Danmarks udledning af drivhusgasser med 70 % frem mod 2030

Så meget lavbundsjord er der igangsat udtagning af*

Status: April 2023

30.400 hektar

*Inkl. randarealer og forundersøgelser

Regeringens ambition: 100.000 hektar inden 2030

Tabel 1. Status på fremdriften i udtagningsindsatsen fordelt på styrelser. April 2023.

	Ordning	Under forundersøgelse (ha)	Under realisering (ha) **	Total (ha)
Miljøstyrelsen	Klima-Lavbund	6.508	187	6.695
Naturstyrelsen	Klima-Lavbund *	7.954	2.361	10.315
Landbrugsstyrelsen	Lavbund	11.856	1.515	13.371
Total		26.318	4.063	30.381

Kilde: <https://lbst.dk/tvaergaaende/udtagning-af-lavbundsjorder/hvad-sker-der-i-indsatsen-for-udtagning-af-lavbundsjorder>

Klima-lavbundsordningen – Naturstyrelsens anlægsbevilling

Naturstyrelsen administrerer ordningen.

National finansiering.

Projekterne kræver lokal opbakning, frivilligt at deltage.

Naturstyrelsen er tovholder på projekterne.

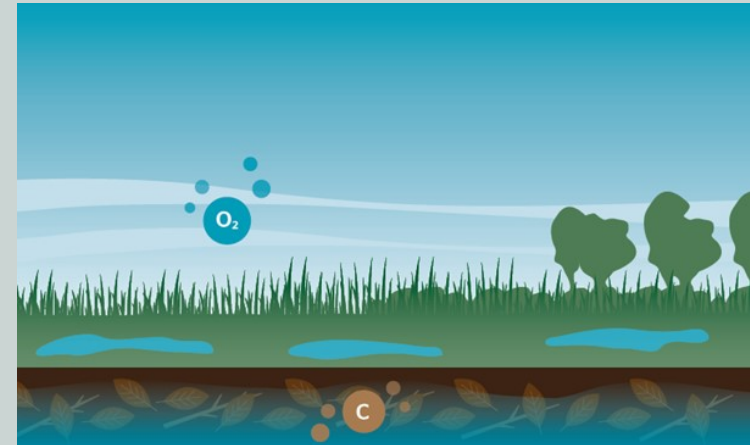
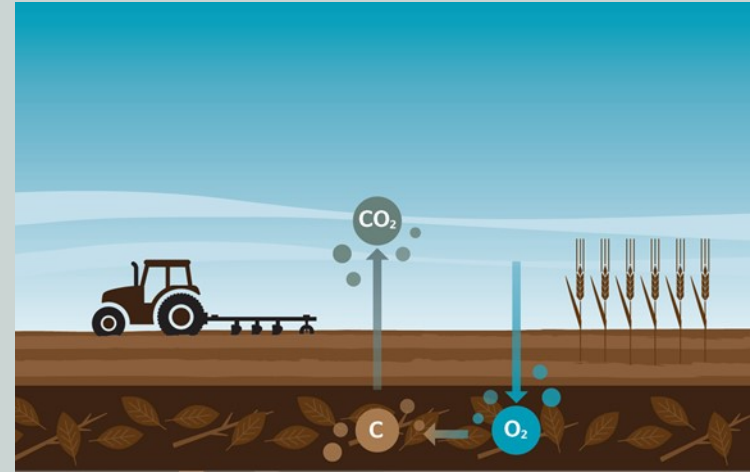
Tæt samarbejde med kommuner,
landbrugsorganisationer, lodsejersammenslutning m.fl.

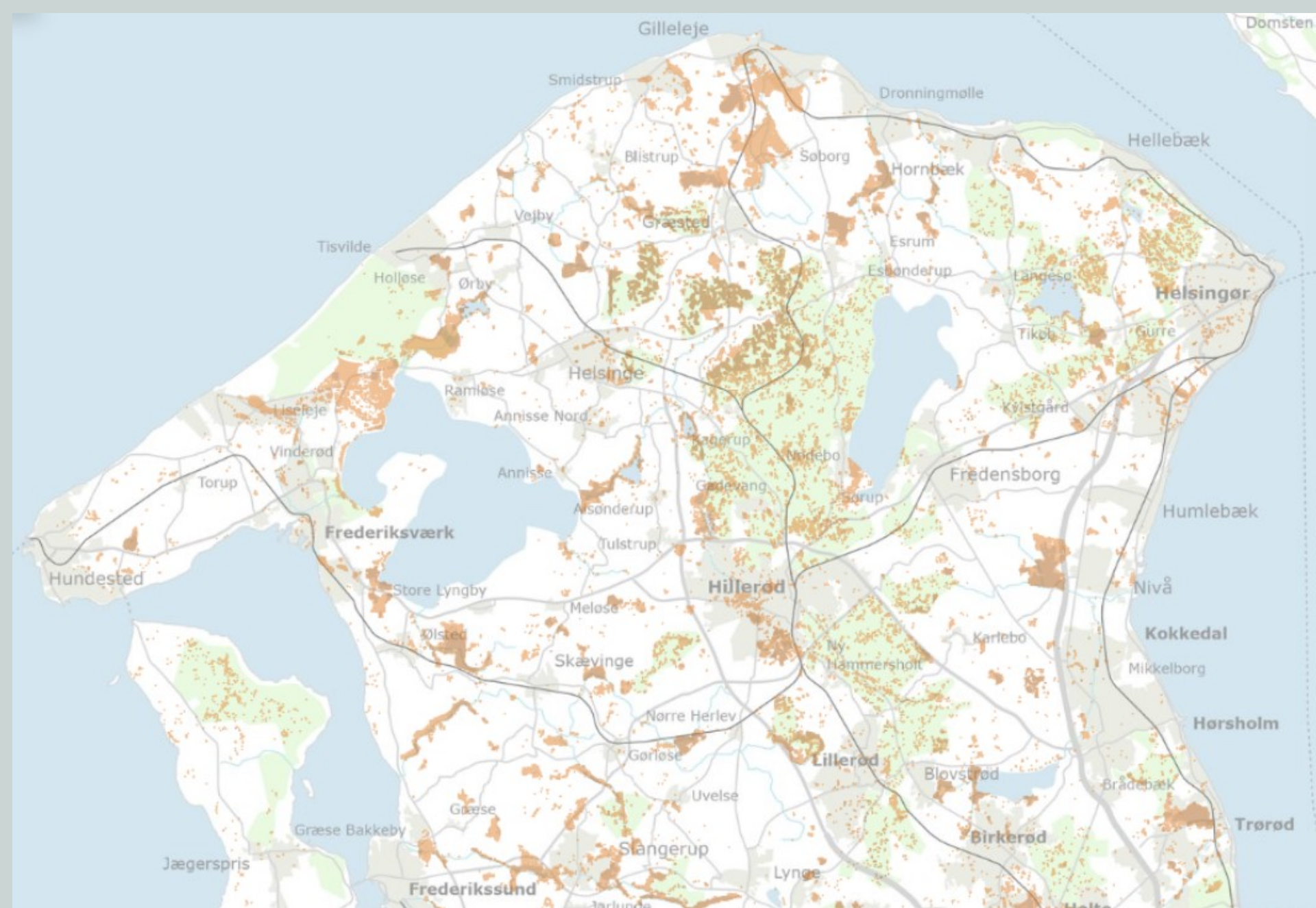
Mulighed for jordfordeling og erstatningsjord.
Naturstyrelsen har mulighed for køb og salg af
projektjord.

Engangskompensation.

Kompensationssatser:

- Jord i omdrift: 82.500 kr./ha.
- Permanent græs: 35.500 kr./ha.
- Naturarealer: 4.500 kr./ha.

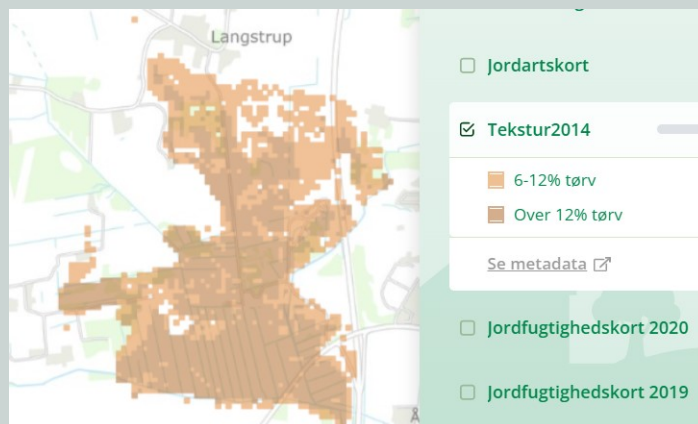

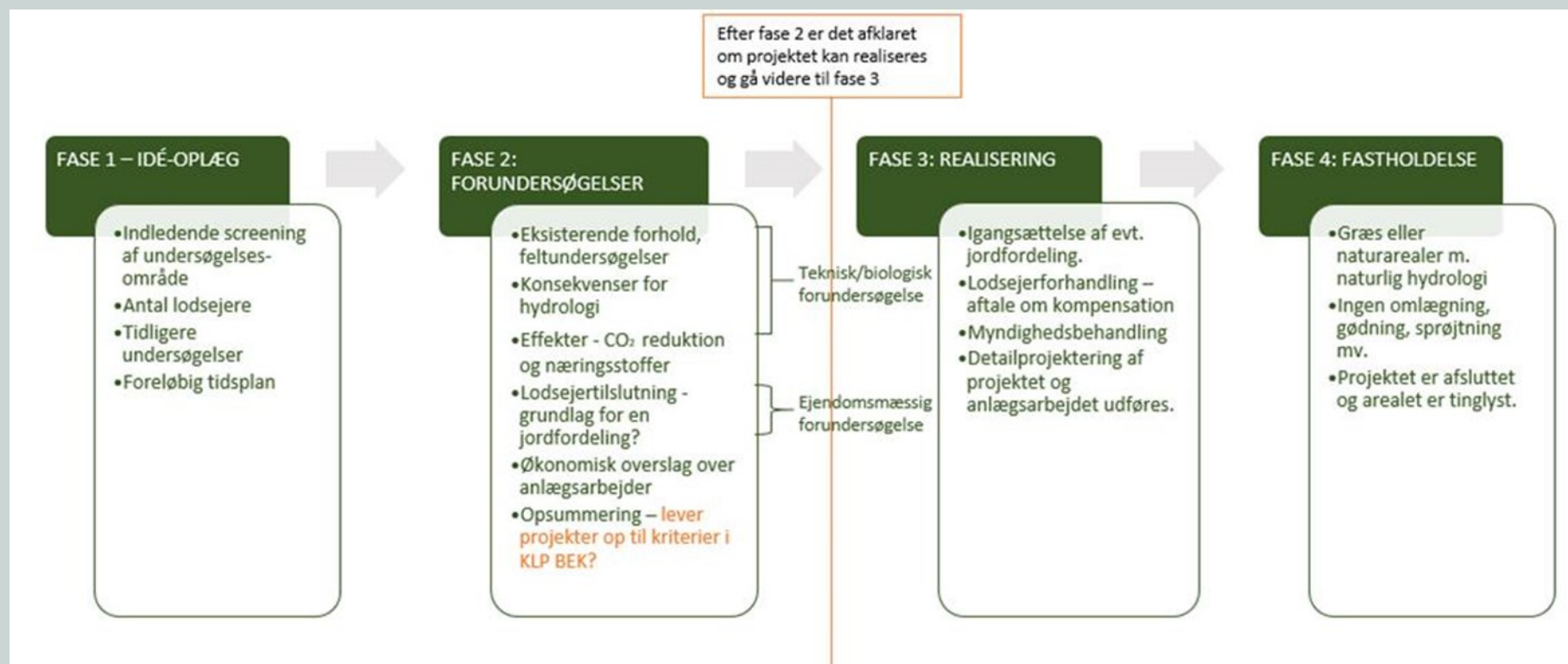
Klima-lavbundsordningen- Langstrup Mose

Undersøgelsesområdet er på ca. 350 ha.

- ✓ Projektområde på > 10 ha.
- ✓ Kulstofrige lavbundsjorder med minimum 6 % organisk kulstofindhold.
10 ha. med 100 % overlap - 280 ha. med 60 % overlap.
- ✓ Omkostningseffektivitet på 8.533 kr./t CO₂-ækv.- skal der regnes på.
- ✓ Synergi ift. natur, biodiversitet og friluftsliv.

Gennemførelse af NST klima-lavbundsprojekt

Klima-Lavbundsprojekt:
Langstrup Mose

Ved Projektleder Roar Hauch og
Esben Astrup Kristensen (assisterende)

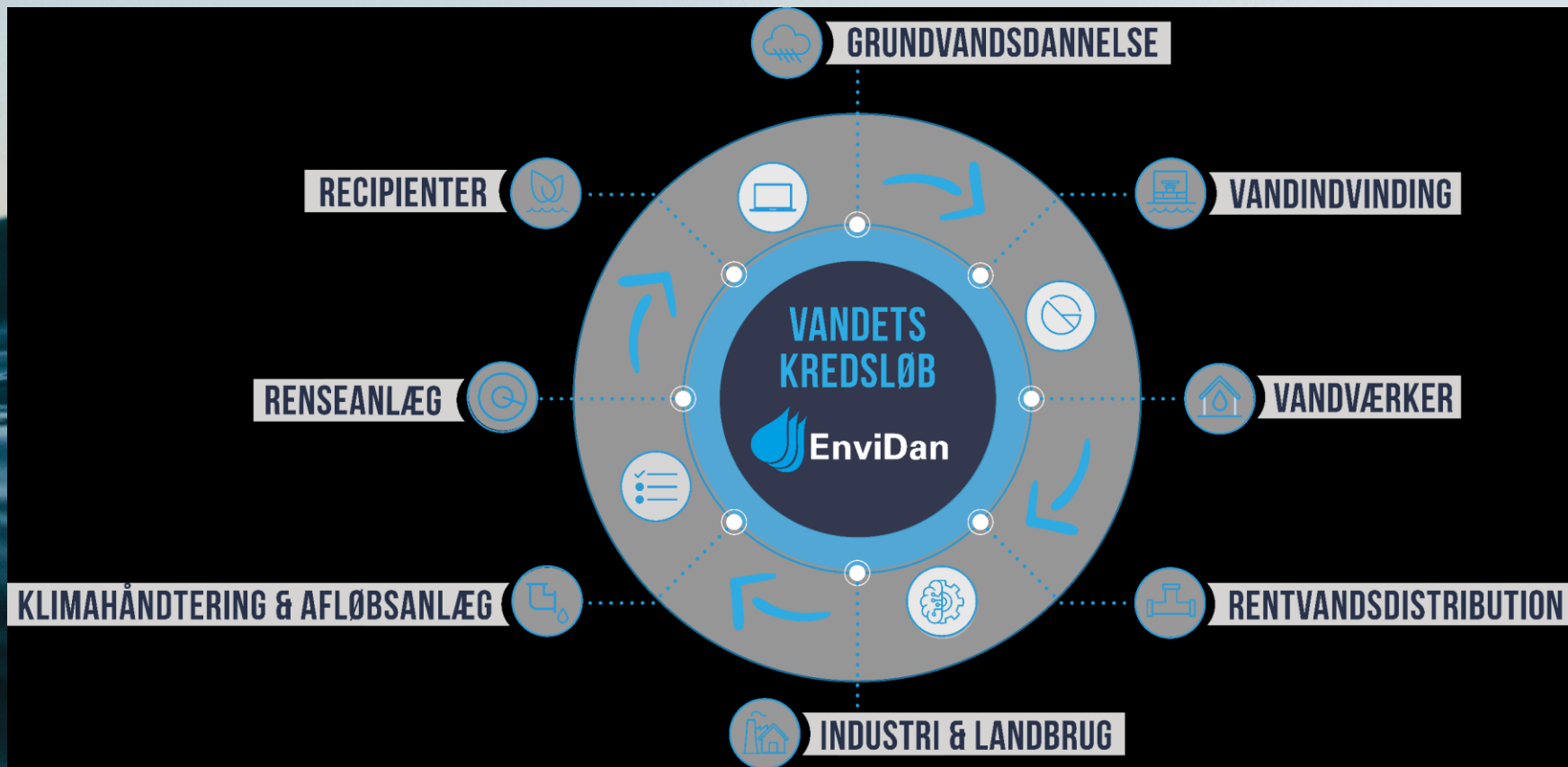
ENVIDAN

Vi er 380+ medarbejdere
med fokus på afløb, klima,
vand, spildevand, natur &
vandløb samt energi.

Vi tilbyder
planlægningsbistand,
teknisk rådgivning og
totalleverancer.

VI DÆKKER HELE VANDKREDSLØBET

VANDLØBSRESTAURERING

VÅDOMRÅDER OG KLIMALAVBUNDSPROJEKTER

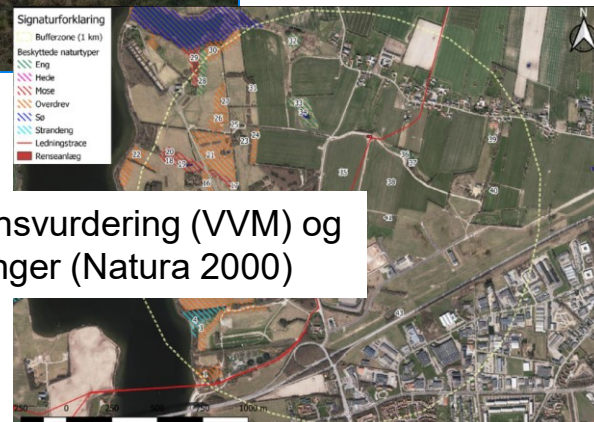

NATURLIG HYDROLOGI

Nu er skovmoserne tilbage i Kollund Skov - Den Danske Naturfond

Miljøkonsekvensvurdering (VVM) og Habitatvurderinger (Natura 2000)

An aerial photograph showing a landscape with a winding river or canal. The water is dark blue, and the surrounding land is green with patches of brown, suggesting a flooded area or a wetland. The sky is clear and blue. The text is overlaid on the image in white, bold, sans-serif font.

**Formålet med
projektet er IKKE at
skabe oversvømmelse**

Den teknisk og biologisk forundersøgelse i overskrifter

Vi afdækker eksisterende forhold

Vi laver scenarier for hvordan projektet kan se ud

Vi konkluderer ift. klimaeffekt, økonomi og konsekvenser

De eksisterende forhold i hovedtræk

Opmåling af vandløb, grøfter og drænbrønde

Formål: at lave en model der beskriver afvandingen i og omkring området
1-2 m/k til fods

Jordprøver

Formål: at kunne beregne fosforbalancen og eventuel frigivelse. Kulstof – kun supplerende prøver
2-4 m/k til fods med håndspyd

Natur

Kortlægning, så projekt kan laves uden negative konsekvenser for naturen

De eksisterende forhold:

Væsentlige tekniske anlæg

**Højspændingsmaster –
ledninger skal i jorden snart**

Vi får tæt dialog med ejer om
bedste løsning

Motorvejen

Vi laver geoteknisk vurdering og
foreslår tiltag der sikrer
motorvejen

**Foreninger indenfor
projektet,
flugtskydebane m.fl.**

Vi beskriver konsekvenser for
foreningerne og beskriver forslag
til afværgeforanstaltninger

Et overblik over området og vandløbene

Projekt scenarier

minimums-scenarie:

Genetablering af mose ved hævnning af undersøgelsesområdets vandløb, lukning af dræn og grøfter

vandplans-scenarie:

Genetablering af mose ved hævnning af vandløbsbund og genslyngning af Langstrup Å, samt afbrydning af dræn og grøfter

maximum-scenarie:

Genetablering af mose og hævnning af vandløbsbunden og genslyngning af Langstrup Å, Dagløkke Å og Nive Å. Åbning af den rørlagte strækning af Langstrup Mose vandløb. Dagløkke Å og Langstrup Å flyttes til terrænets laveste områder

Som afslutning - eksempler på mulige tiltag

- Tiltag:
 - Sløjfning af grøfter
 - Genslyngning af vandløb
 - Hævning af vandløbsbund
 - Delvis afbrydelse af drænende elementer
 - Etablering af terrænskrab/bekkasinskrab
 - Etablering af vandhuller/søer
 - Opfyldning af sløjfede grøfter og vandløb
- Sikring af adgang og afgrænsningsmuligheder fx sikring af markveje og etablering af rørbroer/spange.

Projekttiltag

Opfyldning af grøft

Projekttiltag

Genslyngning af
vandløb

Projekttiltag

Hævning af
vandløbsbund

Projekttiltag

Sikring af adgang og
afgræsningsmuligheder fx
sikring af markveje og
etablering af rørbroer og
spange.

Og tak for opmærksomheden

Rundt om ådalen omfordeles landbrugsjorden ved at lokale

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
Landbrugsstyrelsen

Resultater fra jordfordeling

V. Jens-Ove Bisgaard, Landbrugsstyrelsen

Spørgsmål om Klima-lavbund

Lise Vølund

Jan Søndergaard

Roar Hauch

Jens-Ove Bisgaard

Karen Tommerup

Ronja Pedersen

Naturstyrelsen

Naturstyrelsen

Envidan

Landbrugsstyrelsen

Fredensborg Kommune

Fredensborg Kommune